

EL TEMPS

Clonar, per què?

L'atenció que els mitjans d'informació general han prestat a l'ovella Dolly, des que es va conèixer el seu naixement, supera de molt el temps i l'espai que es dedica habitualment als experiments científics. És normal: la possibilitat de crear éssers vius idèntics a altres éssers vius, ja de per si espectacular, esdevé gairebé una heretgia quan es planteja l'aplicació d'aquesta tècnica als éssers humans. La ciència-ficció, la literatura, ja n'han explotat el filó anteriorment, i ara la mateixa realitat permet que els mitjans de comunicació també se n'aprofiten.

Les últimes setmanes, el tema s'ha revifat a causa del naixement d'una segona ovella clònica, Polly, que a més a més és transgènica. És sobretot aquest segon èxit científic el que dóna sentit als experiments dels "pares" de Dolly i Polly. Aquesta ovella transgènica (és a dir, que porta gens d'una altra espècie) és un primer pas cap a la utilització d'animals per a produir fàrmacs molt necessaris per a guarir algunes malalties (més informació, a partir de la pàgina 20).

D'ací a fer volar coloms sobre la possibilitat de tenir Hitlers repetits, medallistes olímpics repetits, o savis repetits hi ha moltíssima distància. Una distància probablement impossible de salvar. I els mitjans de comunicació faríem només a mitges el nostre paper si ens limitàrem a "viure de les rendes" de Dolly i Polly sense divulgar tots els elements de judici que envolten el cas. En primer lloc, i des d'un punt de vista més científic que ètic, els experts estan en general convençuts que la clonació total és impossible quan es tracta d'éssers humans. El professor d'antropologia biològica Ramón N. Nogués, de la Universitat de Barcelona, o el catedràtic de biologia cel·lular de l'Autònoma Josep Egozcue, enmig del debat, han recordat que en

les persones la qüestió més important són les qualitats psíquiques, més que no les peculiaritats biològiques. I aquestes qualitats psíquiques depenen del desenvolupament de la persona en el seu ambient, de l'educació, i de circumstàncies impossibles de reproduir de manera idèntica en individus diferents, encara que foren clònics.

La ciència encara està molt lluny d'aconseguir el clonatge d'éssers humans, però segurament algun dia serà capaç de fer-ho. Aleshores, el debat se centrarà potser en aquestes dues qüestions: és lògic que els avenços de la genètica i de la biologia vagen precisament en contra de la biodiversitat? Quina finalitat justifica la creació de persones pretesament idèntiques?

És clar que, si alguna grandesa té el gènere humà, aquesta està basada en la diversitat, en l'existència de cultures diferents, de grans pensadors, grans científics, grans artistes... una realitat radicalment contrària a la uniformitat total. La vida és diversitat. I, per tant, quina finalitat podria tenir la uniformitat de laboratori, si no fóra una finalitat perversa? Des de l'Institut Borja de Bioètica, Francesc Abel també ha recordat, a propòsit de la clonació,

“Les qualitats psíquiques depenen del desenvolupament de la persona en el seu ambient, de l'educació, i de circumstàncies impossibles de reproduir de manera idèntica en individus diferents, encara que foren clònics.”

que “un nou progrés que pot utilitzar-se per al bé també s'utilitza per al mal.” Per tot això, la iniciativa del Consell d'Europa de prohibir la clonació d'humans és una decisió encertada per evitar temptacions *contra natura*.

En qualsevol cas, és evident que l'èxit dels investigadors escocesos que han aconseguit el naixement de les ovelles Dolly i Polly és doble: han superat els límits coneguts de la ciència, com tantes vegades ha passat en la història de la humanitat –i com tantes vegades tornarà a passar de ben segur– i han obert un debat que obliga la societat a buscar noves respostes als interrogants plantejats, com abans ho han fet l'anticoncepció, la fecundació *in vitro* o, més recentment, l'eutanàsia. ■